

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

sulares, Lubica & Hamburgi, consilij eos fecit in fratremparticipes. Intellexit enim, quām ille se insinuāset & inuiscerāset Phrisijs & palustribus Holsatis, in & wilstria & Crempis, quāmque difficulter, vbi consparent, illis resisteretur. Tum verò cessit Gerhardo, frētus constantia & fide Phrisiorum, quod etiam in absens fide permanerent, vt alio tempore rem melius procuraret. Cūmque cerneret palustris populus, regem cum omni militia & vicinis vrbibus vnum sentire: eis diu restiterint, non ausi tamen tentare bellī fortunam sine capite, ad regem satīs inuiti, renouatis sacramentis, redierunt. Cūm medio tempore Gerhardus comes implicitus esset bello Bremensium, quieuere Phrisij: quod in Metropoli diximus. Sed post duos annos, cūm ageretur secundus & septuagesimus, inuitatus ab Holsatis palustribus & Phrisijs Gerhardus, per mare redibat in locum Husen, aptatas trabes aduehens, quibus repentinè poterant erigi munitiones. Rex autem vbi intellexit, cūm celeritate opūs esset, priusquām conualeceret hostis frater, vsus ciuitatum armatura, duxit in & wilstriam: & quos comprehendit ex aduersa factionis capitibus, iussit gladio feriri. Elapsus est autem vir primarius Henneke & wulf, peruenit in Thietmariam: ibi non diu post, cūm consueta sibi vteretur insolentia, casus est: bona eius sunt confiscata. Gerhardus furtim dilabitur, rege etiam, quod frater esset, dissimulante: & per longa deuia redijt in sua, nō iterum reuersus in Holsatiā.

CAPUT X.

Ecclēsia tum Hildesemensis graui motu quassatur, cūm duo in discordia, vacante ecclesia, eligentur, Hermannus Hassiae Lantgrāvius: Is, qui iamdiu tenuit

tenuit ecclesiam Colonensem, quem dominus præpositus cum aliquantis confortibus elegit: & Henningus de Domo, pridem eiusdem ecclesie decanus, quem maior capituli pars assumpsit. Is in persona adiit summum pontificem, confirmatus, & in Urbe consecratus: Reuersus autem ad ecclesiam, honorificè excipitur à capitulo. Sed militares terræ, qui arces tenerent, ei refragantur. Res in apertum bellum exiit. Pro Henningo stabant duces de Brunswico Fridericus & Wilhelmus, & Bertoldus Verdensis episcopus cum ciuitate Hildesemensi: Sed cum facile cederet Hermannus Lantgravius, quod bellum refugit: præpositus cum militia euocarunt Balthasar ducem Magnopolensem, ut administrator esset, quia nequam legiimos annos attigerat, ut esset episcopus. Venit ille cum paucis suorum, & in arce Peyne sese cum præposito collocauit. Interim magnum erat luctamen partium, leuia prælia multa sunt conserta. Hildesemenses anno integro obfederunt arcem Sturwold, erectis ibi munitionibus, & fame compulerant custodes arcem dedere: quam illi Henningo episcopo suo consignarunt. Longo tamen dissidio valuit indignatio partium ad plenam diœcesis evastationem: Capti inuicem pluri mi, aliquot casi: varia fortuna est dimicatum. Sed Balthasar dux post plurimum suorum laborem rediit in terram patrum suorum neque sic quievere perduelliones: Henningum, et si præstarem virū, dediti sunt tamen pontificem. Cum autē iam omnes bello fessi essent, cōcessere in ius eus, admissō in possessionē ecclesiæ suæ per annos septem. Quo tempore Gerhardus comes de Oldenborg in sua reuersus, cum sederet in arce Delmenhorst, venire mercatores, qui saluū posceret conductū pro aliquantis pannorū fascib⁹ per terram deuehendis: Cum

illis

illipro xenio offerrent aureos quinquaginta: Nihil, inquit, formidandum, salua sunt omnia. Mercatores credidere verbis, quæ ille forsan, ut erat callidus, ambigua protulit. Ad uehūtur panni itinere suo. Vbi venere Delmenhorst, iubentur in arcem perduci. Tum mercatores qui aderant, recens se ab illo pro pannis accepisse conditum, securitatem testantur, illos esse pro quibus aureos numerasset quinquaginta. Tum ille insigni fidei exemplo: Vadite, inquit, plura adducite, ista sunt in tuto: nisi enim spem dedissem securitatis, non huc venissetis: non consueui nisi amicorum bona in securitatem accipere. Hæc sunt hostium meorum Lubicensium, qui me nuper armis suis Holusatia exturbârunt, patrimonoli utique terra: nisi fuissent, ego cum fratre facile transgessem: Vadite, inquit, plura si libet in eandem securitatem adducite, ego interim ista tutu seruabo. Ibant illi marentes ac tristes, etiam in lucro ponentes, quod non ipsi cum rebus tenerentur. Erant nonnulli Lubicensium ciuium captiui apud eum: qui post longam in carcere calamitatem, ære vix suo sunt relaxati. Quo etiam tempore, ingrediente iam septuagesimo secundo post mille quadragesimos, apparuit terribilis in cælo cometes per mensem Ianuarium in sequentem, grandi cauda multa minatus, quæ sequuta sunt mala, lœvo lumine calum constituit. Aeestate tum in sequente terribili incendio magna pars Erfordia concremavit immiso igne per conductios, quorum erat primarius religiosus quidam de ordine Prædicatorum: Concrematæ duæ ecclesiæ collegiata, cum ponte mercaturarum & insigni vrbis parte: Machinatus est homo militaris generis quidam, quod & vrbis & Lantgrauio esset infensus. Eadem æestate venerat Lubecam nobilis puella Imperatoris Constantinopolitani filia,

missa

missa à summo pontifice, nauigio deducenda in Reualliam, deinde in Russiam, nuptura magno Moscouiae principi. Sperauere tum in vrbe prælatipuellam ritu Romanu no educatam, & Latinis sacris imbutam, flectere mariatum ad se imitandum in religionis ritu. Sed illa cogitur sequi maritum.

C A P V T X I.

Annus erat à Christo nato septuagesimus tertius post mille quadringentos, cum duo omniū etatis nostra maximi principes, alter Imperio fulgens, alter rebus gestis & armis clarissimus, Fridericus Romanorum Imperator, & Karolus dux Burgundie, conuenere in Treuerim de rebus magnis acturi: nam alia publicè agebant de Gelria, quam pridem Karolus ab Arnoldo duce coemisset, deinde etiam armis sibi vendicasset, Imperatoris bona via poscens infeudari: Deinde de communibus quibusdam Christianismi casibus: de bello in perfidum Turcum gerendo: Alia etiam clām egēre, paucis in concilium admissis, de quibus hoc efferebatur in publicum: ut Karolus accepta de manu Imperatoris corona, rex salutaretur Belgice Gallie, aut Burgundie: nam olim Burgundia, quod in Wandalia ostendimus, regnum erat: Potissimum vero id ferebant Imperij rebus maximè profuturum, ut Karolus per Imperium vicarius rex constitueretur, ad edomandos Imperio rebelles, aut minus parentes, & ad sub iuga mittendos, qui olim ad Imperium pertinuissent. Sed ubi de rebus non cōuenit, quod Imperator sine assensu principum electorum nihil super his rebus posset constituere: dictu speciosum est, quo se honore inuicem præuenirent, salutantes, deducentes, deferentes: cum interim Karolus dux, quod magnum haberet in armis exercitum, cessit Imperator.

